

OSNOVNA FIZIOGRAFSKA OBILJEŽJA RIBOLOVNIH VODA

Osnovna fiziografska obilježja tekućica

NAZIV VODE	DUŽINA (km)	PROSJEČNA ŠIRINA (m)	POVRŠINA (ha)
<i>Rijeka Sava</i>	32	160	256*
<i>Rijeka Odra</i>	21	30	63
<i>Kanal Sava-Odra</i>	10	40	40
<i>Oteretni kanal Čička Poljana-Suša</i>	12	6,5	7,8
<i>Potok Lomnica</i>	7	2,5	1,7
<i>Mrtvi kanal Veleševac</i>	1,5	60	9
<i>Potok Buna</i>	12	2	2,4
Ukupno	95,5		379,9

Pri određivanju granica ribolovnih područja i dodjele ribolovnog prava športsko ribolovnim udrugama primijenjeno je načelo općinskih granica. Na 32 km riječnog toka od Mičevca do Suše, desna obala Save pripala je općini Velika Gorica, a lijeva općini Dugo Selo. S obzirom da u ovakvim slučajevima ne postoji zakonska regulativa, pretpostavljeno je da ukupnu površinu rijeke Save od 512 ha dijele dva ovlaštenika ribolovnog prava po pola, tako da ŠRU «Odra» Velika Gorica gospodari s 256 ha.

Rijeka Sava

Područje kojim gospodari ŠRU „Odra“ iz Velike Gorice obuhvaća desnu obalu Save od Mičevca do Suše. Nizvodno od Zagreba, posebno od mosta na zaobilaznici do Rugvice, Sava teče u širokom, nepravilnom, prirodnom određenom toku. Obilježja su naizmjenične pličine, sprudovi, brzaci i bočni kanali. Takva konfiguracija pogoduje ribi i čini prostrano stanište s optimalnim uvjetima za život, prehranu i razmnožavanje. Širina rijeke je od 120 – 200 metara, a dubina do 4 metra. Rukavci: Strmec Bukevski, Ščitarjevo i Drnek se nalaze uz Savu i za velikih voda budu poplavljeni, kad u njih ulazi i riba iz Save.

Rijeka Odra

Odra nastaje iz potoka Lomnica i manjih pritoka koji većinu vodene mase dobivaju od Save, čiji se dio vode gubi i nakon kraćeg podzemnog toka formira ovu rijeku i pritoke. Zbog toga je razina Odre ovisna o oscilacijama vodostaja Save, s nekoliko dana razlike u porastu- opadanju. Pad Odre je vrlo malen, oko 0,13%, tok je spor i vijugav s mnoštvom meandara. Širina korita je u prosjeku 25-30 metara, a dubina na najdubljim mjestima do 4 metra. Prosječna dubina je znatno manja i za niskih vodostaja rijeka se može na nekim mjestima pregaziti. Obala je niska i obrasla. Dno, pješćano i muljevito, obraslo je gustom vodenom vegetacijom. Prirodni tok Odre kod Čičke Poljane je presječen, a dio vode skrenut u kanal Sava-Odra. Dio prirodnog korita zvan „Mrtva Odra“ u dužini oko 4 km koji se nastavlja desno od kanala je bez dotoka vode što negativno utječe na biljnu i životinjsku zajednicu. Taj dio koji desnom obalom graniči sa šumskim kompleksom Turopoljski lug mogao bi se oživjeti jednostavnim zahvatom, na način da se dio vode iz kanala usmjeri u taj dio Odre. U prvoj gospodarskoj osnovi u Hrvatskoj rađenoj na ovom području, između 1968. i 1970. godine, utvrđeno je da riba iz Kupe zimi i za visokih proljetnih voda ulazi na mrijest u Odru.

Kanal Sava-Odra

Umjetni je vodotok. Širina raste nizvodno od željezničkog mosta kod Mraclina i ovisi o godišnjem dobu i količini vode u kanalu. Nizvodno od ceste Zagreb-Sisak korito je cijelu godinu puno vode čija protočnost zavisi od razine vodostaja. Ljeti za niskih voda su češće i brojnije oaze vodenog bilja koje se prorjeđuju nizvodno od Čičke Poljane, gdje u kanal utječe dio voda iz Odre. Na kraju tog dijela kanala voda otječe u Odru. Zadnji dio kanala pregrađen je od gornjeg dijela i u stvari je mrtva voda, na čiji vodostaj i izmjene vode utječu podzemne vode. Kanal Sava-Odra ima negativan utjecaj na okolne tekućice. Nakon izgradnje, 1965. godine osjetno je pao vodostaj Odre i pritoka, čak za 60-90 cm.

Oteretni kanal Čička Poljana

Nastaje od voda rijeke Odre čiji se dio u selu Čička Poljana propušta u kanal Sava-Odra a ostatak odlazi u oteretni kanal. Funkcija tog kanala je preuzimanje dijela voda kod visokih vodostaja. Nakon 12-tog kilometra nizvodno, voda se vraća u Odru kod sela Suša.

Rukavac Veleševac

Tipična je „mrtvaja“, rukavac koji je izlazio iz starog korita Save. Nema direktni spoj s Savom, ali oscilacije Savskog vodostaja preko podzemnih voda imaju direktan odraz na nivo u rukavcu. Obale su zarasle u gusti šaš, dno je muljevito.

Osnovna fiziografska obilježja ribolovnih voda – stajačice

NAZIV VODE	POVRŠINA (ha)	DUBINA (m)
Šljunčara Veliko jezero	100	18
Šljunčara Omladinsko jezero	7	11
Jezero Betonovo	7	8
Šljunčara Donja Lomnica	15	13
Jezero Ciglana Mraclin	1	2
Jezero Vrbovo	1	3
Rukavac Ruče	2	1,5
Jezero Ribnica	1	1
Jezero Čička Poljana	1	3
Jezero Veleševac	8	2
Rukavac Strmec Bukevski	6	1
Rukavac Sčitarjevo	6	1,5
Rukavac Drnek	8	1,5
Mrtva Odra	12	2
Ukupno	175	

Jezero Betonovo

Nalazi se u naselju Novo Čiče. Šljunčara je nastala oko 1960. godine kada je započelo vađenje šljunka, ali kao i na nekoliko lokacija slične površine u okolici, nakon kraćeg vremena je prekinuto. Ovo kao i druga jezera nastala vađenjem šljunka karakterizira razmjerno velika dubina.

Šljunčara Veliko jezero

Nalazi se na potezu od Novog Čiča do rubnog područja grada Velike Gorice. Jezero je nastalo iskorištavanjem šljunka koje je počelo prije 50-tak godina. Kroz to vrijeme površina se stalno povećavala i svakodnevno raste jer se rudno bogatstvo intenzivno eksploatira. To jezero za razliku od stajaćica slične površine (Jarun, Rakitje) ima veću vodenu masu, dubine dosežu i do 40 metara, s prosječnom vrijednošću od oko 15 metara. Koncesionar za vađenje šljunka prema svojem nahođenju prekraja tlocrt vodene površine, razmješta mehanizaciju, stvara deponije i pristupne ceste, bez konzultacije s ovlaštenikom ribolovnog prava ŠRU „Odra“. Na šljunčari se odvijaju i druge sportske aktivnosti, skijanje na vodi i jedrenje. Ribičima je otežan, a na mnogo mjesta i onemogućen pristup vodi, obale su zatrpane industrijskim otpadom. Crno jezero je spojeno sa Velikim, a isto se očekuje s Omladinskim jezerom. Ipak, Veliko jezero je redovno poribljavano i daje kapitalne ulove.

Osnovna obilježja klime ribolovnog područja

Područje ovlaštenika ribolovnog prava ŠRU „Odra“ nalazi se u Turopoljskoj nizini na prosječno oko 100 m. nadmorske visine gdje je klima određena mješavinom utjecaja euroazijskog kopna, Atlantika i Sredozemlja. Prema Koepenovoj klasifikaciji, radi se o umjereno toploj, kišnoj klimi, bez sušnih razdoblja, s oborinama jednoliko raspodijeljenim tijekom godine (klimatsko područje Cfbwx). Srednja mjesečna temperatura varira od 3 do 22°C. Na temperaturu utječe i nadmorska visina - godišnji prosjek u nizinskom pojasu je oko 10°C. Ljeti temperature dosežu 35°C, a zimi se spuštaju i do -15°C pa se stajačice i dio tekućica sa sporim tokom zaleđuje. Oborine tijekom godine imaju dva maksimuma, jači u lipnju i sekundarni u listopadu ili studenome, bez sušnog razdoblja, što povoljno utječe na razvoj vegetacije. U vegetacijskom razdoblju padne od 53 do 57% ukupne godišnje količine oborina. Prosječna vlažnost zraka je između 75 i 85%. Srednji broj dana sa snježnim pokrivačem je oko 20, a razdoblje bez mraza je od lipnja do rujna.